

Széchenyi István

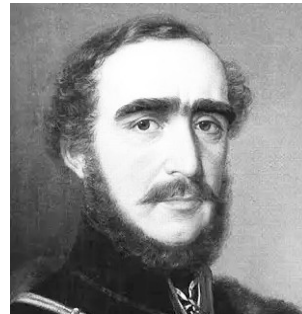
1791. szeptember 21. Bécs - 1860. április 8. Döbling

Szülei: gróf Széchenyi Ferenc, Festetics Julianna **Házastársa:** Seilern Crescence

Széchenyi István *államférfi, író, polihisztor, közgazdász*, a Batthyány-kormány közlekedési *minisztere*, „a legnagyobb magyar” (ahogy Kossuth Lajos elnevezte). Eszméi, hatása és gyakorlati tevékenysége által a modern Magyarország egyik megteremtője.

A magyar politika egyik legkiemelkedőbb és legjelentősebb alakja, akinek nevéhez a magyar gazdaság, a közlekedés, a külpolitika és a sport területén végrehajtott reformok fűződnek.

Eszméit tartalmazó könyvei, a *Hitel*, a *Világ* és a *Stádium* óriási hatást gyakoroltak kora szellemi megújításában.

1827-ben a londoni és párizsi klubélet mintájára megalapította a *Nemzeti Kaszinót*, hogy társasági fórumot teremtsen a nemesség, az értelmiség és a tenni vágyó hazafiak számára. Gyakorlati alkotásai közé tartoznak a mai *Magyar Tudományos Akadémia* alapjának (Magyar Tudós Társaság) létesítése, a *Lánchíd* részvénytársaság megalkotása, a hajózás és hajógyártás (Óbudai Hajógyár), a balatoni gőzhajózás megteremtése, a Vaskapu szabályozása, a Tisza-vidék árvízmentesítése, valamint ő volt a cukorgyártás, a gázvilágítás és az országos vasútfejlesztés egyik előmozdítója. Az első gőzhengermalom létrehozásával a modern lisztgyártás megalapozója. 1842-ben ő javasolta a budai alagút építését a Várhegy keresztülfúrásával az épülő Lánchíd budai hídfőjénél. Ő volt a lóversenyzés és lótenyésztés, később az evezősport meghonosítója Magyarországon.

Gyermekkorát *Nagycenken* és Bécsben töltötte. A család körében a magyar nyelv volt az uralkodó és a gyermekek nevelése is magyar szellemben történt. Széchenyi gyermekkorában ugyanakkor többet találkozott a német nyelvvel, kevesebbet a magyarral, naplóját pl. egész életében németül írta, alig néhány magyar bejegyzéssel. Az 1820-as évektől, Wesselényi hatására kezdett magyarul beszélni, hogy végül óriási erőfeszítéssel magyar szónokká és íróvá váljon, bár stílusán mindvégig érezhető maradt a németül gondolkodás. Családnevét saját maga kezdte apjától eltérően Széchenyi helyett *Széchenyinek* írni.

A folytonos tépelődés a haza sorsán, a forradalom víziója lassanként megtörte életerejét. 1848. szeptember 5-én *Döblingbe*, egy elmegyógyintézetbe került. Hosszú éveken keresztül tartózkodott itt, állapota lassanként annyira javult, hogy levelezett, honfitársaival politikáról is társalgott, és gazdasága ügyeit is maga intézte. Am 1860-ban *összeesküvéssel* vádolták, és tudtára adták, hogy maradhat tovább az intézetben sem. A félelem miatt, hogy erőszakkal elviszik vagy megölik, április 7-ről 8-ra virradó éjszaka, vitatott körülmények között önmaga ellen fordította fegyverét. A politikai előzmények fényében halálhíre után hamar elterjedt a feltételezés, miszerint a bécsi udvar gyilkoltatta meg. A történészek többsége a korabeli források vizsgálata alapján az *öngyilkosságot*, a közvélemény viszont azóta is inkább a gyilkosságot valószínűsíti.